

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Marcelou Rouskovou ve věci

žalobkyně: **Š. Š.**, nar. x
bytem x
zastoupená Mgr. Václavem Voříškem, advokátem
sídlem Pod Kaštany 245/10, 160 00 Praha 6

proti
žalovanému: **Ministerstvo dopravy**
sídlem nábreží Ludvíka Svobody 1222/12, 110 15 Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 5. 2018 č.j. 480/2018-160-SPR/3

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva dopravy ze dne 3. 7. 2018 č.j. 480/2018-160-SPR/3 a rozhodnutí Magistrátu hl. m. Prahy ze dne 9. 2. 2017 č.j. MHMP 203534/2017/Drn se zrušují a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 11.228 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám právního zástupce žalobkyně Mgr. Václava Voříška, advokáta.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se podanou žalobou domáhala zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí, jímž bylo částečně změněno (došlo ke zpřesnění formulace) a ve zbytku potvrzeno rozhodnutí

Magistrátu hlavního města Prahy (dále též „správní orgán prvního stupně“) ze dne 9. 2. 2017 č.j. MHMP 203534/2017/Drn. Napadeným rozhodnutím ve spojení s rozhodnutím správního orgánu prvního stupně byla žalobkyně uznána odpovědnou ze spáchání správního deliktu, neboť jako provozovatel motorového vozidla tov. zn. Škoda, reg. zn. x, v rozporu s § 10 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích (dále též „zákon o silničním provozu“), nezajistila, aby dne 14. 7. 2015 v 22:51 hodin v Praze 2, křižovatce ul. Legerova x Rumunská (ve směru jízdy do centra – 3. jíz. pruhy) při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem. S vozidlem registrační značky x byla při řízení překročena nejvyšší dovolená rychlost. Dosud nezjištěný řidič dne 14. 7. 2015 v 22:51 hodin v Praze 2, křižovatce ul. Legerova x Rumunská (ve směru jízdy do centra – 3. jíz. pruhy) –jel s motorovým vozidlem tov. zn. Škoda, reg. zn. x, rychlostí 64 km/h, čímž překročil v obci nejvýše dovolenou rychlost o 14 km/h, tj. že dosud nezjištěný řidič spáchal přestupek podle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 4. zákona o silničním provozu, a to porušením § 18 odst. 4 téhož zákona. Žalobkyně tedy dle správních orgánů spáchala správní delikt podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu porušením § 10 odst. 3 tohoto zákona, za což jí byla uložena pokuta ve výši 1 500 Kč a povinnost uhradit náhradu nákladů správního řízení ve výši 1 000 Kč.

2. Žalobkyně v žalobě uplatnila celou řadu námitek včetně námitky prekluze.
3. Žalovaný se ve svém vyjádření k žalobě vyjádřil i k namítanému uběhnutí promlčecí doby, odkázal na ust. § 112 zákona č. 250/2016 Sb. *„Na přestupky a dosavadní jiné správní delikty, s výjimkou disciplinárních deliktů, se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona hledí jako na přestupky podle tohoto zákona. Odpovědnost za přestupky a dosavadní jiné správní delikty, s výjimkou disciplinárních deliktů, se posoudí podle dosavadních zákonů, pokud k jednání zakládajícímu odpovědnost došlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona; podle tohoto zákona se posoudí jen tehdy, jestliže to je pro pachatele příznivější.“*, ze kterého je dle žalovaného patrné, že k uplynutí promlčecí doby nedošlo. Dále žalovaný uvedl, že i odpovědnost nezanikne dříve, než by uplynula některá z lhůt podle dosavadní úpravy. Toto pravidlo podle žalovaného není porušením zákazu retroaktivity, neboť podle Ústavního soudu se Listina základních práv a svobod v čl. 40 odst. 6 zabývá tím, které trestné činy lze stíhat (totiž ty, jež byly vymezeny zákonem v době, kdy byl čin spáchán), a neupravuje otázku, jak dlouho lze tyto činy stíhat (viz nálezy Ústavního soudu ze dne 21. 3. 1993, sp. zn. Pl. ÚS 19/93). Měl tedy za to, že je zřejmé, že k uplynutí promlčecí doby nedošlo. **Ve svém postupu neshledal pochybení a navrhl, aby žaloba byla zamítnuta.**
4. Soud o věci samé rozhodl bez jednání dle ust. § 51 odst. 1 s. ř. s., jelikož žalovaný k výzvě soudu ve stanovené dvoutýdenní lhůtě nevyjádřil svůj nesouhlas s takovým projednáním věci a žalobkyně výslovně souhlasila s projednáním věci bez jednání.
5. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán [§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále též „s. ř. s.“)], a po provedeném řízení dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
6. Ze správního spisu bylo zjištěno, že ke spáchání přestupku žalobkyní mělo dojít dne 14. 7. 2015. Správní orgán I. stupně vydal příkaz ze dne 16. 6. 2016 č.j. MHMP 1082096/2016/Drn, kterým žalobkyni uznal vinnou ze shora uvedeného přestupku a uložil jí pokutu ve výši 1 500 Kč. Poté, co žalobkyně proti tomuto příkazu podala odpor, správní

orgán I. stupně pokračoval v řízení a následně vydal rozhodnutí ze dne 9. 2. 2017 č.j. MHMP 203534/2017/Drn, kterým žalobkyni uznal vinnou. Toto rozhodnutí bylo vypraveno dne 9. 2. 2017 a téhož dne bylo doručeno zmocněnému zástupci žalobkyně. K odvolání žalobkyně vydal žalovaný žalobou napadené rozhodnutí ze dne 3. 5. 2018 č.j. 480/2018-160-SPR/3, kterým rozhodnutí správního orgánu I. stupně částečně změnil a ve zbytku potvrdil. Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 3. 5. 2018.

7. Dle § 125e odst. 3 zákona o silničním provozu, ve znění účinném do 30. 6. 2017, odpovědnost právnické osoby za správní delikt zaniká, jestliže o něm příslušný orgán nezačal řízení do 2 let ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 4 let ode dne, kdy byl spáchán.
8. Dne 1. 7. 2017 nabyt účinnosti nový přestupkový zákon (zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich), který sjednotil prekluzivní dobu pro všechny přestupky (správní delikty a přestupky dle předchozí právní úpravy). V § 30 stanovil, že „promlčecí doba činí a) 1 rok, nebo b) 3 roky, jde-li o přestupek, za který zákon stanoví sazbu pokuty, jejíž horní hranice je alespoň 100 000 Kč.“ Za přestupek spáchaný žalobkyní v projednávaném případě bylo dle § 125c odst. 5 písm. g) zákona o silničním provozu možné uložit pokutu od 1 500 do 2 500 Kč.
9. Dle § 32 odst. 2 nového přestupkového zákona platí, že „promlčecí doba se přerušuje a) oznámením o zahájení řízení o přestupku, b) vydáním rozhodnutí, jímž je obviněný uznán vinným, c) vydáním rozhodnutí o schválení dohody o narovnání; přerušením promlčecí doby počíná promlčecí doba nová.“ Podle § 32 odst. 3 pak „byla-li promlčecí doba přerušena, odpovědnost za přestupek zaniká nejpozději 3 roky od jeho spáchání; jde-li o přestupek, za který zákon stanoví sazbu pokuty, jejíž horní hranice je alespoň 100 000 Kč, odpovědnost za přestupek zaniká nejpozději 5 let od jeho spáchání.“
10. Dle § 112 odst. 1 nového přestupkového zákona platí, že „na přestupky a dosavadní jiné správní delikty, s výjimkou disciplinárních deliktů, se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona hledí jako na přestupky podle tohoto zákona. Odpovědnost za přestupky a dosavadní jiné správní delikty, s výjimkou disciplinárních deliktů, se posoudí podle dosavadních zákonů, pokud k jednání zakládajícímu odpovědnost došlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona; podle tohoto zákona se posoudí jen tehdy, jestliže to je pro pachatele příznivější.“
11. Při izolovaném posouzení se jeví úprava zániku odpovědnosti za uvedený správní delikt (přestupek) příznivější dle nového přestupkového zákona. Ustanovení o lhůtách však není možné chápat izolovaně, ale je nutné je chápat v kontextu celého nového přestupkového zákona.
12. Dle § 112 odst. 2 nového přestupkového zákona, ve znění účinném do 25. 2. 2020, platilo, že „ustanovení dosavadních zákonů o lhůtách pro projednání přestupku nebo jiného správního deliktu, lhůtách pro uložení pokuty za přestupek nebo jiný správní delikt a lhůtách pro zánik odpovědnosti za přestupek nebo jiný správní delikt se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona nepoužijí. Odpovědnost za přestupek a dosavadní jiný správní delikt však nezanikne dříve, než by uplynula některá ze lhůt podle věty první, pokud k jednání zakládajícímu odpovědnost došlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.“ Dle této právní úpravy tak odpovědnost žalobkyně za daný přestupek nemohla zaniknout dříve, než by zanikla dle zákona o silničním provozu ve znění účinném do 30. 6. 2017.

Úprava dle nového přestupkového zákona tak pro něj nemohla být příznivější, neboť by se uplatnila lhůta pro zánik odpovědnosti podle zákona o silničním provozu v délce 4 let.

13. Ústavní soud nicméně nálezem ze dne 4. 2. 2020 sp. zn. Pl. ÚS 15/19 zrušil větu první § 112 odst. 2 přestupkového zákona dnem vyhlášení tohoto nálezu ve Sbírce zákonů, k čemuž došlo dne 26. 2. 2020. V uvedeném nálezu přitom konstatoval, že trestností činu trestněprávní nauka a judikatura rozumí možnost, že pachatel určitého trestného činu bude uznán vinným a bude mu uložen trest či vyvozena trestní odpovědnost. Pod takto vymezený pojem trestnosti činu tedy spadají otázky jejího vzniku, trvání i zániku. Ve světle těchto závěrů je nutno pod pojem trestnost zahrnout rovněž úpravu prekluzivních lhůt vedoucích k zániku odpovědnosti za delikt, který způsobuje jednou provždy zánik práva státu na potrestání pachatele. Je proto nutné posoudit, zda je pro žalobkyni příznivější úprava zániku odpovědnosti dle nového přestupkového zákona.
14. Nálezem ze dne 16. 6. 2020 sp. zn. Pl. ÚS 4/20 pak Ústavní soud zrušil pro rozpor s čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod (dále též „Listina“) i zbývající část § 112 odst. 2 nového přestupkového zákona, a to dnem vyhlášení nálezu ve Sbírce zákonů, k čemuž došlo dne 22. 7. 2020. Uvedl mimo jiné: *„rozhodujícím kritériem pro posouzení otázky, zda použití pozdějšího zákona by bylo pro pachatele příznivější, je celkový výsledek z hlediska trestnosti, jehož by bylo při aplikaci toho či onoho zákona dosaženo, s přihlédnutím ke všem právně rozhodným okolnostem konkrétního případu. Použití nového právního předpisu je tedy pro pachatele příznivější tehdy, jestliže jeho ustanovení posuzována jako celek skýtají výsledek příznivější než právo dřívější. (...) dospěl-li Ústavní soud v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 15/19 k právnímu názoru, podle kterého je úprava zániku přestupkové odpovědnosti součástí ‘trestnosti’ ve smyslu čl. 40 odst. 6 Listiny (v podrobnostech srov. právní závěry uvedené v citovaném nálezu), nelze mít z důvodů výše uvedených pochyb o tom, že aplikace § 112 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky (ve znění uvedeného nálezu) může vést rovněž ke zhoršení postavení pachatele. Jinak řečeno, k porušení čl. 40 odst. 6 věty druhé Listiny dojde i tehdy, když by pachatel byl potrestán za spáchání přestupku přesto, že by odpovědnost za přestupek podle nové právní úpravy zanikla ještě před vydáním rozhodnutí o přestupku, tedy že přestupek by tak za užití nové právní úpravy byl již promlčen. Ústavní soud proto uzavírá, že § 112 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky je v rozporu s čl. 40 odst. 6 větou druhou Listiny.“* Závěry nálezu Ústavního soudu přitom plně dopadají i na nyní posuzovanou věc.
15. Dle usnesení rozšířeného senátu ze dne 16. 11. 2016 č.j. 5 As 104/2013-46, publ. pod č. 3528/2017 Sb. NSS, *„rozhoduje-li krajský soud ve správním soudnictví o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu, kterým bylo rozhodnuto o vině a trestu za správní delikt v situaci, že zákon, kterého bylo použito, byl po právní moci správního rozhodnutí změněn nebo zrušen, je povinen přihlédnout k zásadě vyjádřené ve větě druhé čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod, podle níž se trestnost činu posoudí a trest ukládá podle právní úpravy, která nabyla účinnosti až poté, kdy byl trestný čin spáchán, je-li to pro pachatele příznivější.“* Uplynutí prekluzivní doby je přitom vadou, pro kterou soud zruší rozhodnutí správních orgánů z moci úřední (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 12. 2005 č.j. 3 As 57/2004-39, publ. pod č. 845/2006 Sb. NSS).
16. Za této situace je tedy pro žalobkyni právní úprava zániku odpovědnosti za přestupek dle nového přestupkového zákona příznivější. Jak již bylo výše uvedeno, dle § 30 tohoto zákona totiž promlčecí doba činí jeden rok, na rozdíl od dvou (respektive čtyř) let dle § 125e odst. 3 zákona o silničním provozu v rozhodném znění; ust. § 112 odst. 2 nového přestupkového zákona přitom nemůže na uvedeném závěru ničeho změnit, neboť již není s

ohledem na zásah Ústavního soudu součástí právního řádu. V nyní posuzovaném případě bylo řízení s žalobkyní zahájeno včas, tedy do jednoho roku ode dne spáchání přestupku. Následně dne 9. 2. 2017 bylo vypraveno [tj. vydáno ve smyslu § 71 odst. 2 písm. a) zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu] rozhodnutí správního orgánu prvního stupně [tedy rozhodnutí dle § 32 odst. 2 písm. b) nového přestupkového zákona, jímž byla žalobkyně jako obviněná uznána vinnou], čímž byla původně běžící promlčecí lhůta přerušena a počala běžet nová (opět v délce jednoho roku). Tato promlčecí lhůta uplynula dne 9. 2. 2018. Do tohoto okamžiku však nenastala žádná další skutečnost či událost ve smyslu § 32 odst. 1 či 2 nového přestupkového zákona, která by tuto dobu přerušovala nebo stavěla; žalovaný až dne 3. 5. 2018 vydal napadené rozhodnutí o odvolání, které dne 3. 5. 2018 nabylo právní moci. K zániku odpovědnosti za předmětný přestupek tedy dle nového přestupkového zákona došlo již dne 9. 2. 2018. Napadené rozhodnutí žalovaného bylo vydáno až po zániku odpovědnosti žalobkyně za přestupek, tedy v rozporu se zákonem.

17. Jelikož zdejší soud naznal, že došlo k prekluzi odpovědnosti žalobkyně za spáchaný přestupek, nezbyvá mu než napadené rozhodnutí zrušit. Pokud by tak neučinil, byl by to důvod pro zrušení tohoto rozsudku Nejvyšším správním soudem (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 12. 2020 č.j. 2 As 385/2019-30 či ze dne 21. 12. 2020 č.j. 4 As 250/2020-55), popř. Ústavním soudem (srov. nálezy Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 467/18 ze dne 2. 7. 2019 nebo sp. zn. IV. ÚS 3062/14 ze dne 27. 5. 2015). Nejvyšší správní soud již dříve vyslovil, že: *„důsledky zrušujícího nálezu Ústavního soudu je nutno uplatnit ve všech probíhajících řízeních před orgány veřejné moci bez ohledu na to, v jaké procesní fázi se nacházejí, řízení o kasační stížnosti nevymáje.“* (bod 18 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 12. 2014 č.j. 6 Ads 80/2013-40).
18. Soud se nezabýval dalšími žalobními námitkami, neboť jejich posouzení by na shora vyslovený závěr nemělo žádný vliv.
19. K nesouhlasu žalobkyně a jejího advokáta s vyvěšením jejich osobních údajů na internet Městský soud v Praze uvádí, že se k němu v případě téhož advokáta již opakovaně vyjadřoval Nejvyšší správní soud, např. přípisem předsedy Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 11. 2019 č.j. S 139/2019-7 nebo ve věcech vedených pod sp. zn. 2 As 383/2017 či sp. zn. 9 As 413/2018. Za této situace již není nutné danou skutečnost znova opakovaně podrobněji rozebírat; zdejší soud odkazuje na relevantní písemnosti adresované advokátu žalobkyně či rozhodnutí týkající se této problematiky.
20. Z výše uvedených důvodů soud zrušil napadené rozhodnutí pro nezákonnost dle § 78 odst. 1 s. ř. s. Současně soud vyslovil, že se věc vrací k dalšímu řízení žalovanému (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). Poněvadž odpovědnost žalobkyně za předmětný přestupek zanikla, žalobkyni již nelze uznat vinnou. Z tohoto důvodu soud kromě žalobou napadeného rozhodnutí zrušil i jemu předcházející rozhodnutí správního orgánu I. stupně v souladu s § 78 odst. 3 s. ř. s. Správní orgán je v dalším řízení vázán právním názorem, který soud vyslovil v tomto zrušujícím rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
21. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. a úspěšné žalobkyni přiznal jejich náhradu. Zaplacený soudní poplatek z žaloby činí 3.000 Kč. Za jeden úkon právní služby náleží mimosmluvní odměna ve výši 3.100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5. vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu]. Žalobkyni náleží náhrada nákladů řízení za dva úkony právní služby, tj. převzetí a příprava zastoupení [§ 11 odst. 1 písm. a) advokátního tarifu] a podání žaloby [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu]. K této částce

(6.200 Kč) je třeba připočíst 600 Kč jako paušální náhradu hotových výdajů dle § 13 odst. 1, 4 advokátního tarifu. Právní zástupce žalobkyně je plátcem DPH, soud tak dle § 57 odst. 2 s. ř. s. žalobci dále přiznal i částku odpovídající příslušné sazbě daně ve výši 1.428 Kč. Náhrada nákladů řízení tedy celkem činí částku ve výši 11.228 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 29. dubna 2021

JUDr. Marcela Rousková v. r.
samosoudkyně